

Doetinchem, 20 februari 2019

ALDUS VASTGESTELD 28 FEBRUARI 2019

Aanjaagfonds duurzame energieopwekking

Te besluiten om:

1. Geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken ten behoeve van de oprichting van een stichting voor beheer van het aanjaagfonds duurzame energieopwekking.
2. Voor de invulling van dit aanjaagfonds duurzame energieopwekking een krediet van maximaal 1,25 miljoen euro beschikbaar te stellen uit het duurzaamheidsfonds.
3. Te accepteren dat wij hiermee een risico lopen op een mogelijk verlies van 40% (€ 500.000) en dit verlies op te vangen binnen het duurzaamheidsfonds.
4. Hiertoe de 28ste begrotingswijziging 2019 vast te stellen.

Context

Op 21 september 2017 hebt u ingestemd met de zes gidsprincipes voor de energietransitie-opgave. Deze gidsprincipes zijn de aandachtspunten die u aan ons hebt meegegeven voor de verdere ontwikkelstappen naar een energieneutraal Doetinchem. Een van de gidsprincipes luidt "Wij zijn bereid tot het lopen van gecalculeerd risico".

In februari 2018 hebben wij u geïnformeerd over de uitvoeringsagenda Doetinchem Natuurlijk Duurzaam 2018-2019. In deze uitvoeringsagenda staat opgenomen dat wij werken aan een regionaal fonds om lokale duurzame energieopwekprojecten versneld van de grond te krijgen.

Het onderzoek naar 'hoe' zo'n regionaal fonds voor duurzame energieopwekking eruit moet zien, is afgerond (zie bijlage: advies *Fonds stimulering energietransitie Achterhoek*). Wij werken nu toe naar de concrete op- en inrichting van dit fonds.

Beoogd effect

Het aanjaagfonds duurzame energieopwekking stelt ons in staat om, met de samenwerkende gemeenten in de Achterhoek, door middel van een relatief kleine financiële impuls, een versnelling in de lokale duurzame energieopwekking op gang te brengen. Het fonds leidt tot een substantiële bijdrage aan de energieneutraliteitsambitie door tussen de 134 en 220 MW aan duurzame energie opwekcapaciteit te genereren.

Argumenten

1.1. Het op- en inrichten van dit fonds sluit aan bij het Koersdocument Doetinchem natuurlijk Duurzaam

Op 18 februari 2016 hebt u het Koersdocument Doetinchem natuurlijk duurzaam vastgesteld. In dit koersdocument is de ambitie energieneutraliteit in 2030 vastgelegd. Dit betekent dat we in 2030 evenveel energie duurzaam opwekken als dat we gebruiken. De achterliggende gedachte bij deze ambitie is tweeledig. Enerzijds energieneutraliteit en anderzijds lokaal behoud van geld en werkgelegenheid.

Om deze ambitie te behalen, zijn lokale projecten en lokale stimulansen nodig. Het aanjaagfonds duurzame energieopwekking is een stimulans voor lokale initiatieven voor ontwikkeling van duurzame energieprojecten. Daarmee sluit dit fonds volledig aan bij het Koersdocument Doetinchem natuurlijk Duurzaam.

1.2. Het op- en inrichten van dit fonds sluit aan bij de gidsprincipes

Op 21 september 2017 hebt u de gidsprincipes vastgesteld. U hebt aangegeven dat wij als gemeente de energietransitieopgave blijvend moeten aanjagen, ook financieel. Een van de gidsprincipes luidt zodoende "Wij zijn bereid tot het lopen van gecalculeerd risico".

Doetinchem, 20 februari 2019

Deze bereidheid voorziet in de behoefte om zo veel als mogelijk lokale betrokkenheid te genereren bij projecten voor duurzame energieopwekking. Het aanjaagfonds duurzame energieopwekking heeft een revolverende opzet maar kent een hoog risico gezien het vroege stadium waarin de voorfinanciering wordt verstrekt. In het advies *Fonds stimulering energietransitie Achterhoek* is aangegeven hoe dit risico zo klein en zo beheersbaar mogelijk te maken. Het risico is niet weg te nemen bij een fonds als deze; zodoende blijft een risico bestaan. Dit betreft een gecalculeerd risico en sluit daarmee aan bij de door u vastgestelde gidsprincipes.

1.3. De beschikbare kennis en vaardigheden bij gemeenten om een fonds als deze optimaal uit te voeren is beperkt

Initiatiefnemers van duurzame energieopwekkingsprojecten hebben behoefte aan professionele en consistente ondersteuning bij hun financiële vraagstukken op korte en lange termijn. De risico's van dit fonds en de expertise die nodig is ten aanzien van duurzame energieprojecten, businesscases en markontwikkeling, maken het cruciaal om de beoordeling van projecten in handen te leggen bij een partij die hier ervaring mee heeft. Als gemeente hebben wij deze kennis niet in huis. Om die redenen is het verstandig het fonds onder te brengen bij een stichting met een gespecialiseerde fondsbeheerder.

1.4. Een stichtingsvorm is financieel een gunstige vorm voor het fonds

Een stichting benadrukt de non-profit opzet, richting initiatiefnemers. Daarnaast wordt onderstreept dat het fonds zelf geen winstoogmerk heeft maar primair wordt ingericht ten behoeve van de maatschappelijke doelstelling naar een energieneutraliteit in 2030. Met de vorm van een stichting kunnen ook kansen aangegrepen worden om het fonds te laten groeien door bijdragen van publieke cofinanciers door het doen van aanvragen van subsidies.

1.5. U kunt uw wensen en bedenkingen kenbaar maken

Het op- en inrichten van een stichting is een privaatrechtelijke beslissing. Op grond van artikel 160, tweede lid van de Gemeentewet kunnen wij daartoe alleen besluiten nadat wij u in de gelegenheid hebben gesteld om uw wensen en bedenkingen aan ons kenbaar te maken.

2.1. De benodigde minimale inleg in het fonds bedraagt 4 à 5 miljoen euro

Het advies *Fonds stimulering energietransitie Achterhoek* is in opdracht van vier Achterhoekse gemeenten opgesteld. De andere vier Achterhoekse gemeenten hebben deelname aan dit fonds nog in overweging.

In het advies wordt voorgesteld om, ter voorkoming van te hoge transactiekosten, een minimale inleg van 4 à 5 miljoen euro te hanteren. Met vier deelnemende gemeenten komt dit neer op een inleg van maximaal 1,25 miljoen euro per gemeente.

2.2. Met de vaststelling van de voorjaarsnota 2017 / begroting 2018 is gekozen voor een bredere inzet van het duurzaamheidsfonds

Het duurzaamheidsfonds omvat een bedrag van 8 miljoen euro. In eerste instantie was het duurzaamheidsfonds specifiek toegespitst op een duurzaamheidslening voor particuliere woningeigenaren. Echter komen er meerdere ontwikkelingen op ons pad waar wij vanuit onze energieneutraliteitsambitie graag de financiële barrières weg willen nemen. Om die reden hebt u in de voorjaarsnota 2017 / begroting 2018 besloten om het beschikbare bedrag flexibel en doelmatig in te zetten voor alle ambities rond energieneutraliteit. Het fonds beschikt, met 5 miljoen, nog over voldoende ruimte. Om die reden stellen wij u nu dus voor om de benodigde investering voor het aanjaagfonds duurzame energieopwekking te financieren uit het duurzaamheidsfonds.

Kanttelingen

1.1. We kunnen het fonds ook onderbrengen bij een bestaande organisatie of rechtsvorm zoals AGEM

Dat zou inderdaad kunnen. Dit zou tevens een kostenbesparing met zich meebrengen. Anderszins moet het kunnen vellen van een onafhankelijk oordeel, los van de beschikbare expertise die er binnen AGEM is, over een initiatief/project dat voorligt voorop staan. Om die reden stellen wij voor dat in de eerste plaats de uitvoering zo wordt gestructureerd dat alle initiatiefnemers de organisatie ervaren als deskundig en onafhankelijk. Bij een andere invulling van de organisatie kan vervolgens worden bepaald of en in hoeverre bestaande structuren en organisaties zoals AGEM een rol kunnen spelen. Overigens zou AGEM juist ook een van de partijen kunnen zijn die, samen met een lokale coöperatie, gebruik kan maken van dit fonds.

4.1 We nemen financiële risico's met de op- en inrichting van dit fonds

Met de op- en inrichting van het fonds wordt een zeker financieel risico aangegaan. We hebben geen zekerheid of en in welke mate het geld uit een project terugkeert. Zouden we met het fonds de garantie willen dat de gehele lening wordt afgelost, dan wordt het fonds feitelijk onuitvoerbaar. Wij dragen de fondsbeheerder op zich in te spannen om het fonds minimaal nominaal revolverend te laten zijn. De financiële ondersteuning van projecten vanuit het fonds zal gefaseerd plaatsvinden. In de onderstaande afbeelding zijn de verschillende fasen weergegeven die een project voor duurzame energieopwekking zal doorlopen. In het oranje zijn de fasen weergegeven waarvoor het aanjaagfonds duurzame energieopwekking wordt op- en ingericht.

In het algemeen is minder steun nodig in de vroege definitiefase dan in een latere fase. De fondsbeheerder zal per fase toetsen of een project bij de volgende fase is aangeland. Daarnaast wordt dit fonds waar mogelijk ingezet naast ander instrumenten, leningen en subsidies zodat maximaal gebruik wordt gemaakt van middelen die elders klaarliggen. Door regelmatig te rapporteren en te evalueren, houden we bij hoe de waarde van het fonds zich ontwikkelt. Door al deze maatregelen worden risico's hanteerbaar. Doordat nominale revolverendheid een inspanningsverplichting is, moet rekening worden gehouden met een verlies van maximaal 40% (max. € 500.000,-).

Financiën

Ons duurzaamheidsfonds omvat een bedrag van € 8.000.000,-. Uit dit fonds is inmiddels voor de duurzaamheidslening particulier € 2.000.000,- in gebruik en voor de duurzaamheidslening non-profit instellingen € 1.000.000,-.

Het fonds biedt dus nog voldoende ruimte voor het Regionaal Ontwikkelfonds met maximaal € 1.250.000,-. Het (uiteindelijke) bedrag zal in fasen worden gestort in het fonds, afhankelijk van de voortgang van het fonds en de behoefte/vraag naar leningen. Periodiek wordt dus bepaald welk bedrag wordt vrijgegeven.

Vervolg

Wanneer bij minimaal vier gemeenten een positief besluit is genomen, gaan we daadwerkelijk starten met de op- en inrichting van de stichting. Dit zal ongeveer 12 tot 16 weken in beslag nemen. Over de lancering van het fonds zullen wij u informeren.

Doetinchem, 20 februari 2019

Bijlage

Advies "Fonds stimulering energietransitie Achterhoek"

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

drs. T. Kemper

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over aanjaagfonds duurzame energieopwekking;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken ten behoeve van de oprichting van een stichting voor beheer van het aanjaagfonds duurzame energieopwekking.
2. Voor de invulling van dit aanjaagfonds duurzame energieopwekking een krediet van maximaal 1,25 miljoen euro beschikbaar te stellen uit het duurzaamheidsfonds.
3. Te accepteren dat wij hiermee een risico lopen op een mogelijk verlies van 40% (€ 500.000) en dit verlies op te vangen binnen het duurzaamheidsfonds.
4. Hiertoe de 28ste begrotingswijziging 2019 vast te stellen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 28 februari 2019,

, griffier

, voorzitter